

බස්නාහිර පළාත් ආධාරන දෙපාර්තමේන්තුව
මොස් මාකාණ්ඩුක් කළඹිත් තිශේකකාම
Department of Education - Western Province

අධ්‍යායන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය
කළඹිත් පොතුත් තුරාතුරුප් පත්තිර (ඉයර් තුරුප්) පරීශේ - 2021
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination

භූතීය තරම් Grade	13	විෂය පාටම් Subject	රසායන විද්‍යාව Chemistry	ඩියර්පියාල Paper	1	උය මෙවිත්තියාලම් Hours	2
------------------------	----	--------------------------	-----------------------------	---------------------	---	------------------------------	---

නම /Name : .....

- ❖ ස්ථේමතු වායු තියෙය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
- ❖ ආලෝකයේ ප්‍රවීගය $C = 3.0 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$
- ❖ ඇවගාධිරෝ තියෙය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
- ❖ ජෛලුන්ක් තියෙය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$

01. ඉලෙක්ට්‍රෝනයට තරුණ ස්වභාවයක් ඇති බව මුළුන් ම පෙන්වන ලද්දේ,
- (1). අ්‍යෑනස්ට්‍රි රඳුරුව් විසිනි. (2). රෝබට් මිලිකන් විසිනි. (3). ඉවිස් සි බුෂ්ංග්ලි විසිනි.
- (4). ඩේ. ඩේ. තොමිසන් විසිනි. (5). විනුමින් ගෝල්ඩ්සිස්ට්‍රික්ස්න් විසිනි.
02. බුෂ්ංග්ලි අයනයේ ($\text{Br}, z = 35$) $l = 1$ සහ $m_l = 0$ ක්වෙංස්මැ අංක ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යා පිළිවෙළි,
- (1). 9 සහ 8 වේ. (2). 17 සහ 8 වේ. (3). 17 සහ 16 වේ. (4). 18 සහ 16 වේ. (5). 20 සහ 16 වේ.

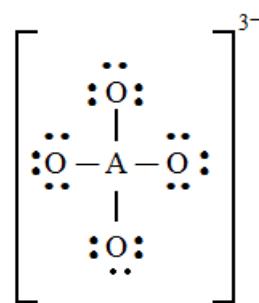
03. $\text{CH}_3 - \underset{\text{Cl}}{\underset{|}{\text{C}}} - \text{CH} = \text{CH} - \overset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}} - \text{OH}$ යන සංයෝගයේ IUPAC නාමය වනුයේ,
- (1). 4-formyl-4-chloropent-2-enoic acid
(2). 4 - chloro-4-formylpent-2-enoic acid
(3). 4-chloro-4-methyl-5-oxopent-2-enoic acid
(4). 2-chloro-2-methyl-1-oxopent-3-enoic acid
(5). 4-methyl-4-chloro-5-oxopent-2-enoic acid

04. වික්තරා රේඛියේ තරුණයක තරුණ ආයාමය 300 m වේ. මෙම තරුණයට අනුළු ගෝවීන මුලුයක ගක්තිය kJ mol^{-1} වැනින් වනුයේ,
- (1). 6.626×10^{-34} (2). 6.626×10^{-31} (3). 6.626×10^{-28} (4). 3.99×10^{-7} (5). 3.99×10^{-4}

05. වික්තරා මුලුව්‍යයක අවසන් ප්‍රධාන ගක්ති මිටිටමේ වියුත්මව ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ක්වෙංට්‍රම් අංක කුලකය $(4, 0, 0, +\frac{1}{2})$ වේ. විම මුලුව්‍ය විය හැක්සේ,
- (1). Ca (2). Cr (3). Zn (4). Ga (5). Mn

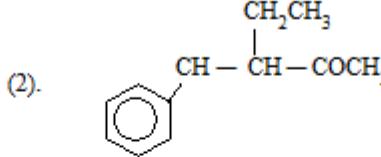
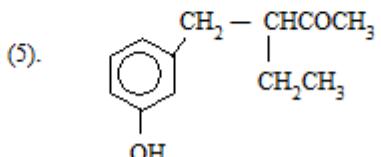
06. මෙහි A යනු ආවර්තිතා වගුවේ p - ගොනුවට අයන් මුලුව්‍යයකි. A අයන් වන කාණ්ඩය වනුයේ,
- (1). 13 කාණ්ඩය (2). 14 කාණ්ඩය (3). 15 කාණ්ඩය
(4). 16 කාණ්ඩය (5). 17 කාණ්ඩය

07. NaCl , 234 g ත ඇති Na^+ අයන සංඛ්‍යාව අඩංගු වන්නේ Na_2SO_4 කුමන ස්කන්ධියක දී?
($\text{Na} = 23$, $\text{Cl} = 35.5$, $\text{S} = 32$, $\text{O} = 16$)
- (1). 234 g (2). 284 g (3). 307 g (4). 476 g (5). 568 g

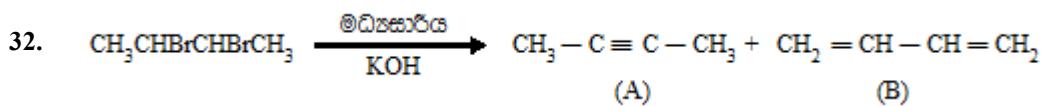
8. s ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය පිළිබඳව පහත කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?
- (1). s ගොනුවේ කාණ්ඩය දීගේ පහළට ඔක්සිකාරක හැකියාව අඩු රේ.
  - (2). ලිතියම් බිසිකාබනෝ සහය රන් කිරීමෙන් ලිතියම් කාබනෝ උගේදී.
  - (3). Na වලට වඩා Ca වල ප්‍රථම අයනීකරණ ගක්තිය වැඩිවේ.
  - (4). දෙවන කාණ්ඩය දීගේ පහළට මූලද්‍රව්‍ය සාදන කැටුයනවල සපුරාකරණ වින්තැල්පිය වැඩි වේ.
  - (5). 1 කාණ්ඩයේ සංාර ලෝහ අතරතේ Li හැර අනෙක් මූලද්‍රව්‍ය කාමර උෂ්ණත්වයේදී ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
- 9.
-
- (A) වය හැක්කේ,
- (1).
  - (2).
  - (3).
  - (4).
  - (5).
10. 25°C දී සාන්දුනාය $1 \times 10^{-10} \text{ mol dm}^{-3}$ වන ජලීය NaOH ප්‍රවණයක pH අගය, (25°C දී ජලයේ $K_w = 1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2\text{dm}^{-6}$)
- (1). 4
  - (2). 7
  - (3). 9
  - (4). 10
  - (5). 14
11. තයිබුණ් නේලයිබව 1 mol dm⁻³ ජලීය ප්‍රවණය වල H⁺(aq) සාන්දුනායන්ගේ නිවැරදි අනුපිළිබව වන්නේ,
- (1). HF = HCl = HBr = HI
  - (2). HF < HCl < HBr < HI
  - (3). HF < HCl < HBr = HI
  - (4). HF = HCl < HBr < HI
  - (5). HF < HCl = HBr = HI
12. Li ලෝහයේ සා. ප. ස්. 7 වන අතර සහත්වය 0.5 g cm⁻³ වේ. සහ ලිතියම් ලෝහක ප්‍රාග්ධනයේ 1.0 cm³ ක පර්මාවක අඩංගු තිදුනස් ඉලෙක්ට්‍රොන සංඛ්‍යාව මින් තුළක්ද?
- (1). 4.3×10^{22}
  - (2). 8.6×10^{22}
  - (3). 3.0×10^{23}
  - (4). 4.3×10^{24}
  - (5). 8.4×10^{24}
13. X සහ Y වායු 2 ක සහාය d_X හා d_Y වන අතර d_X = 3d_Y වේ. ඒවායේ අණුක ස්කන්ධ M_X හා M_Y වන අතර M_X = 0.5 M_Y වේ. වායුවල පීඩන P_X හා P_Y නම්, P_X : P_Y වනුයේ,
- (1). 1 : 4
  - (2). 1 : 6
  - (3). 2 : 3
  - (4). 4 : 1
  - (5). 6 : 1
14. බුෂ්ම්හ්ලී පර්මාණුකරණ වින්තැල්පියට අනුරූප වන්නේ පහත කුමන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවේ වින්තැල්පි වෙනස ඇ?
- (1). Br_{2(g)} $\longrightarrow$ 2Br_(g)
  - (2). $\frac{1}{2}$ Br_{2(g)} $\longrightarrow$ Br_(g)
  - (3). $\frac{1}{2}$ Br_{2(l)} $\longrightarrow$ Br_(g)
  - (4). Br_{2(l)} $\longrightarrow$ 2Br_(g)
  - (5). Br_(g) $\longrightarrow$ Br⁻_(g)

25. කාබනික සංයෝගයකින් 10 g ක් අඩංගු ප්‍රමීය දූවත්තයක් 50 cm³ ක ඇති කාබනික සංයෝගය නිස්සාරණයට CHCl₃, 25 cm³ බලැන් යොදා දෙවරක් නිස්සාරණය කළ විට ප්‍රමීය ස්ථිරයේ ඉතිරිවන කාබනික සංයෝගයේ ස්කන්ධය වන්නේ, දත්තය :- කාබනික සංයෝගය ජලයේදීට වඩා CHCl₃ තුළ දියවන අතර විෂි විනාග සංගුණාකය 8 ක් වේ.
- (1). 0.2 g (2). 0.4g (3). 2 g (4). 4 g (5). 9.6 g
26. A නැමැති කාබනික සංයෝගය Br₂ දියර විවරණ කරන අතර, 2,4-DNP සමග තැකැලි පාට අවක්ෂේපයක් සාදයි. A තීමාණ සමාවයවිකතාව දක්වන නමුත්, A, Zn(Hg), සා. HCl සමග ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සාදන එමග තීමාන සමාවයවිකතාව නොදක්වයි. A විය හැක්සේ,
- (1). CH₃CH = CHCHO (2). (3). CH₃CH = C(CH₃)COOH
- (4). CH₃CH₂CH(COCH₃)₂ (5).
27. පහත දත්ත ඔබට දී ඇත.
- M²⁺(aq) + 2e → M(s) E⁰ = - 0.76 V
- N²⁺(aq) + 2e → N(s) E⁰ = - 0.25 V
- M(s) | M²⁺(aq) || N²⁺(aq) | N(s) යන කෝෂය පිළිබඳ ව සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1). කෝෂය ක්‍රියාකරන විටදී N²⁺(aq) සාන්දුනාය ඉහළ යයි.
- (2). කෝෂයේ වි. ගා. ඔ. 1.01 V වේ.
- (3). ඉලෙක්ට්‍රොන බාහිර පරිපථය ඔස්සේ M → N දක්වා ගෙයි.
- (4). කෝෂය ක්‍රියාකරන විට M²⁺ සාන්දුනාය අඩු වේ යයි.
- (5). කෝෂය බාහිර පරිපථයකින් සම්බන්ධ කර ඇති විටදී සැම විටම N → M දක්වා නියත බාරාවක් ගෙයි.
28. ඉහළ උෂ්ණත්වයක දී Cl₂O පහත පරිදි වියෝගනය වේ.
- 2Cl₂O(g) → 2Cl₂ + O₂(g)
- මෙය මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක් නම්, මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ සිංහාසනය දෙගුණ කළ විට, Cl₂O සාන්දුනාය කොපමත් දී? ([Cl₂O] = ආරම්භක සාන්දුනාය)
- (1). 2 [Cl₂O] (2). √ 2 [Cl₂O] (3). [Cl₂O]/2 (4). 2 × √ 2 [Cl₂O] (5). [Cl₂O]²
29. ඇලෝනීයම් සල්ගේට් සහ දුරියා ජලයෙහි දූවත්තය කිරීමෙන් වාණිජමය දුව පොහොරක් සාදනු ලැබේ. මෙම දුව පොහොර සාම්පූලයෙහි අඩංගු දුරියා සාන්දුනාය සෙවීම සඳහා කරන රුද පර්ස්‍යනායක දී, දුව පොහොර 50.00 cm³ ක් සමග සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්‍රියා කිරීම සඳහා 0.08 mol dm⁻³ NaOH 50.00 cm³ ක් අවශ්‍ය විය. දුව පොහොරවල අඩංගු (NH₄)₂SO₄ සාන්දුනාය 0.01 mol dm⁻³ වේ නම්, දුරියාවල සාන්දුනාය වන්නේ mol dm⁻³,
- (1). 0.01 (2). 0.02 (3). 0.03 (4). 0.04 (5). 0.06
30. විෂින AlCl₃ දූවත්තයක් තුළින් 10.0 A බාරාවක් පැයක් යැවු විට නිපදවෙන සහ ඇලුම්නියම් ස්කන්ධය කොපමත් දී?
- (Al = 27, F = 96 500 C)
- (1). 3.86 × 10⁻⁶ g (2). 3.35 × 10⁻³ g (3). 3.35 g (4). 3.86 g (5). 1.2 × 10³ g

උපදෙස් සමික්ෂණය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පම්පක් ත්වරාදුයි	(b) සහ (c) පම්පක් ත්වරාදුයි.	(c) සහ (d) පම්පක් ත්වරාදුයි	(d) සහ (a) පම්පක් ත්වරාදුයි	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගයක් හෝ ත්වරාදුයි.

31. AX සහ BX₂ වන අයතික සංයෝගවල ප්‍රාව්‍යතා ගුණිත 300 K දී, පිළිවෙශීලි 1 × 10⁻⁸ mol² dm⁻⁶ හා 4 × 10⁻¹² mol³ dm⁻⁹ වේ. මෙහි A එක සංයුරු ලෙසෙයක්වන අතර B ද්වී සංයුරු ලෙසෙයක් වේ. AX හි සංතෘත්ත ප්‍රාව්‍යයක් (ආවත්‍ය X) හා BX₂ හි සංතෘත්ත ප්‍රාව්‍යයක් (ආවත්‍ය Y) සම්බන්ධව පහත සඳහන් කුමත ප්‍රකාශය (g) 300 K දී සත්‍ය දී?
- (a). X ප්‍රාවත්‍යයේ A⁺ හි සාන්දුන්‍යය Y ප්‍රාවත්‍යයේ B²⁺ හි සාන්දුන්‍යයට සමාන වේ.
  - (b). X ප්‍රාවත්‍යයේ X⁻ හි සාන්දුන්‍යය Y ප්‍රාවත්‍යයේ X⁻ හි සාන්දුන්‍යය මෙන් දෙගුණයකි.
  - (c). Y ප්‍රාවත්‍යයේ B²⁺ හි සාන්දුන්‍යය X ප්‍රාවත්‍යයේ A⁺ හි සාන්දුන්‍යය මෙන් දෙගුණයකි.
  - (d). Y ප්‍රාවත්‍යයේ X⁻ හි සාන්දුන්‍යය X ප්‍රාවත්‍යයේ X⁻ හි සාන්දුන්‍යය මෙන් දෙගුණයකි.

ඉහත දැක්වූ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා පහත ප්‍රකාශවලින් ත්වරාදු වන්නේ කුමක් / කුමන එවා දී?

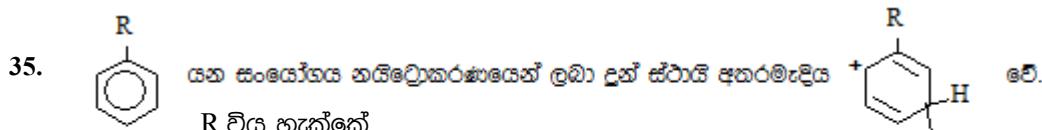
- (a). ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ එල වශයෙන් සංයෝගයේ A හා B පමණි.
- (b). මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රධාන එලය ලෙස A සංයෝගයේ.
- (c). මධ්‍යසාරීය මාධ්‍යයක් වෙනුවට ජලය මාධ්‍ය තිබූ විට ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවෙන් Pentane-2,3-diol සංයෝගයේ.
- (d). මෙහිදී ඇතිවන එලවලින් sp මුහුම්කරණය සහිත කාබන් පරමාණු ඇත්තේ වික් සංයෝගයක පමණි.

33. පහත දැක්වෙන කුමන උක්ෂණය 3-bromopent-4-enoic acid ව්‍යුහය හා විකාර වේදී?

- (a). විති ප්‍රතිරෘප අවයව ඇත.
- (b). විය Na₂CO₃ සමග CO₂ මුත්ත කරයි.
- (c). විය Br₂ දියර විවරණ කරයි.
- (d). විය 3-bromopent-4-en-1-ol සාදුමින් NaBH₄ සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

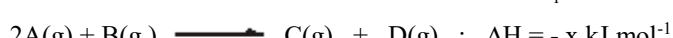
34. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රතේදාය / ප්‍රතේද රත් කළ විට විකාර වායුමය එලය ලෙස CO₂ පිටිකරයි දී?

- (a). ZnCO₃
- (b). Ag₂CO₃
- (c). (NH₄)₂CO₃
- (d). PbCO₃

- (a). NHCOCH₃
- (b). COCH₃
- (c). Br
- (d). -NHR

36. පහත දක්වා ඇත්තේ වික්තරා ප්‍රතික්‍රියාවක ඉදිරි (K₁) හා පසු (K₂) ප්‍රතික්‍රියාවල වේග නියත වේ.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ ඉදිරි හා පසු යන ප්‍රතික්‍රියා දෙකේ ම වෙනයන් වැඩි කළ හැක්කේ,

- (a). උත්ප්‍රේරකයක් විකාර කිරීමෙන්.
- (b). සමතුලිත මිශ්‍රණය රත් කිරීමෙන්.
- (c). B ති සාන්දුන්‍යය වැඩි කිරීමෙන්.
- (d). සමතුලිත පද්ධතියේ පිඩිය වැඩි කිරීමෙන්.

37. අනුවක රසායනික සූත්‍රය PQ₃ ආකාර වේ. මේ අනුව සම්බන්ධයෙන් වන පහත කවර ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේදී?

- (a). P = I සහ Q = F වන විට බන්ධන කේත්‍යය 120° විය හැකි ය.

- (b). P = B සහ Q = F වන විට ද්වීඩුව සූර්ණයක් පවතී.

(d). P = Al සහ Q = Cl වන විට ප්‍රාථමික ආම්ලික වේ.													
38. පහත සඳහන් කවරක් / කවර අවස්ථා වලදී වර්ණවත් වායුවක් පිටවේ ද?													
(a). $\text{NaNO}_3(\text{aq}) + \text{Al}(\text{s}) + \text{NaOH}(\text{aq}) \longrightarrow$	(b). $\text{CaCl}_2(\text{s}) + \text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7(\text{s}) + \text{H}_2\text{SO}_4(\text{aq}) \longrightarrow$												
(c). $\text{NaBr}(\text{s}) + \text{H}_2\text{SO}_4(\text{aq}) + \text{KMnO}_4(\text{aq}) \longrightarrow$	(d). $\text{FeCl}_3(\text{aq}) + \text{KI}(\text{aq}) + \text{HCl}(\text{aq}) \longrightarrow$												
39. වර්ණවලි සම්බන්ධයෙන් වූ පහත ප්‍රකාශවලින් කුමක් / කුමන එවා සත්‍ය නොවේ ද?													
(a). හයිඩ්‍රිජන්ති විමෝෂන වර්ණවලිය දීප්තිමත් පසුබිමක ඇති අදුරු රේඛා සම්බන්ධයක් මෙන් දිස් වේ.													
(b). බාමර් ශේෂීයට අදාළ විකිරණවල ගක්තිය ලයිමාන් ශේෂීයට අදාළ විකිරණවල ගක්තියට වඩා අඩු අගයක් ගත්.													
(c). අවශ්‍යෝග්‍ය වර්ණවලිය අසන්තතික වර්ණවලියකි.													
(d). ඉහළ ගක්ති මට්ටම්වලට ගිය උත්තේපින ඉලෙක්ට්‍රොන් පළවන ගක්ති මට්ටම්වල සංකුමතාය වීමට අදාළ විකිරණවලින් සඳහා ලයිමාන් ශේෂීය දැනු පරාසයේ පිහිටියි.													
40. පහත සංයෝගය සලකන්න.													
$\begin{array}{c} \text{O} & \text{H} \\ \parallel & \\ \text{CH}_3 - \text{C} - & \text{C} - \text{CH}_2\text{CH}_3 \\ & \\ & \text{CH} = \text{CH}_2 \end{array}$													
පහත කුමන ත්‍රියාවලියට භාජනය කළ විට කිසිර්ල් කාඩන් 2 ක් සහිත එලයක් ලබා නොදේ ද?													
(a). Zn/Hg විකතු කර සා. HCl මැරුණ් ඔක්සිජනරණය කළ විට													
(b). CH_3MgCl විකතු කර ජල විවිධේදනය කළ විට													
(c). තහුක H_2SO_4 විකතු කළ විට													
(d). LiAlH_4 විකතු කර ජලවිවිෂේදනය කළ විට													
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">පළමු වැනි වගන්තිය</th> <th style="padding: 5px;">දෙවන් වගන්තිය</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">(1). සහනය</td> <td style="padding: 5px;">සහන වන අතර පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා දෙනී.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(2). සහනය</td> <td style="padding: 5px;">සහන වන නමුත් පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා නොදෙනී.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(3). සහනය</td> <td style="padding: 5px;">අසහනය</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(4). අසහනය</td> <td style="padding: 5px;">සහනය</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(5). අසහනය</td> <td style="padding: 5px;">අසහනය</td> </tr> </tbody> </table>	පළමු වැනි වගන්තිය	දෙවන් වගන්තිය	(1). සහනය	සහන වන අතර පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා දෙනී.	(2). සහනය	සහන වන නමුත් පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා නොදෙනී.	(3). සහනය	අසහනය	(4). අසහනය	සහනය	(5). අසහනය	අසහනය	
පළමු වැනි වගන්තිය	දෙවන් වගන්තිය												
(1). සහනය	සහන වන අතර පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා දෙනී.												
(2). සහනය	සහන වන නමුත් පළමුවෙන්න ත්‍රියාවලි පහතා නොදෙනී.												
(3). සහනය	අසහනය												
(4). අසහනය	සහනය												
(5). අසහනය	අසහනය												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">පළමු වගන්තිය</th> <th style="padding: 5px;">දෙවන් වගන්තිය</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">41. XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගල පහැලිය තු ආකෘති ද්‍රාව්‍යාලිකාර වේ.</td> <td style="padding: 5px;">XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා VSEPR යුගල 5 ක් පවතී.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">42. ආම්ලික මාධිනයේ $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ මැණ්‍ය SO_4 සහ H_2S වායු විකිණීක් වෙන් කර හදුනා ගන නොහැක.</td> <td style="padding: 5px;">ආම්ලික මාධිනයේ තැකිලු පැන $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, සහ පැන K_2CrO_4 ඔවට ඔක්සිජනරණය වේ.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">43. $\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ සංයෝගය $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ සංයෝගයට වඩා භාජ්‍යකය.</td> <td style="padding: 5px;">$\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ ති N මත ඇති විකසර ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාව. $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ ති O මත ඇති විකසර යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාවට වඩා වැඩිය.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">44. S අඩිඟ පොසිල ඉන්ධින දැනුගේදී මුද්‍රා වන SO_2 වායුව වායුගේදීදී SO_3 ඔවට ඔක්සිජනර්ජය විමෝ සිෂ්‍යාචාර්‍ය N_2O_4 වායුව මින්න් වැඩි කෙටි.</td> <td style="padding: 5px;">SO_2, SO_3 ඔවට පත්වන ප්‍රතික්‍රියාවේදී NO_2 සම්පාදික උග්‍රීත්‍යාලීය ප්‍රදානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">45. තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් කළ විට පද්ධිතියේ සම්බුද්‍යා ලැංඡය වෙනස් නොවේ.</td> <td style="padding: 5px;">තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් විස් කළ විට පද්ධිතියේ A, B හා C ගෙ වායුවල ආංශික ඒකින වෙනස් වේ.</td> </tr> </tbody> </table>	පළමු වගන්තිය	දෙවන් වගන්තිය	41. XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගල පහැලිය තු ආකෘති ද්‍රාව්‍යාලිකාර වේ.	XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා VSEPR යුගල 5 ක් පවතී.	42. ආම්ලික මාධිනයේ $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ මැණ්‍ය SO_4 සහ H_2S වායු විකිණීක් වෙන් කර හදුනා ගන නොහැක.	ආම්ලික මාධිනයේ තැකිලු පැන $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, සහ පැන K_2CrO_4 ඔවට ඔක්සිජනරණය වේ.	43. $\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ සංයෝගය $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ සංයෝගයට වඩා භාජ්‍යකය.	$\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ ති N මත ඇති විකසර ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාව. $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ ති O මත ඇති විකසර යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාවට වඩා වැඩිය.	44. S අඩිඟ පොසිල ඉන්ධින දැනුගේදී මුද්‍රා වන SO_2 වායුව වායුගේදීදී SO_3 ඔවට ඔක්සිජනර්ජය විමෝ සිෂ්‍යාචාර්‍ය N_2O_4 වායුව මින්න් වැඩි කෙටි.	SO_2 , SO_3 ඔවට පත්වන ප්‍රතික්‍රියාවේදී NO_2 සම්පාදික උග්‍රීත්‍යාලීය ප්‍රදානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.	45. තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් කළ විට පද්ධිතියේ සම්බුද්‍යා ලැංඡය වෙනස් නොවේ.	තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් විස් කළ විට පද්ධිතියේ A, B හා C ගෙ වායුවල ආංශික ඒකින වෙනස් වේ.	
පළමු වගන්තිය	දෙවන් වගන්තිය												
41. XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගල පහැලිය තු ආකෘති ද්‍රාව්‍යාලිකාර වේ.	XeO_2F_2 ති මධ්‍ය පර්මාසුව වන Xe වටා VSEPR යුගල 5 ක් පවතී.												
42. ආම්ලික මාධිනයේ $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ මැණ්‍ය SO_4 සහ H_2S වායු විකිණීක් වෙන් කර හදුනා ගන නොහැක.	ආම්ලික මාධිනයේ තැකිලු පැන $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, සහ පැන K_2CrO_4 ඔවට ඔක්සිජනරණය වේ.												
43. $\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ සංයෝගය $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ සංයෝගයට වඩා භාජ්‍යකය.	$\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_2$ ති N මත ඇති විකසර ඉලෙක්ට්‍රොන් යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාව. $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ ති O මත ඇති විකසර යුගලය ප්‍රදානය කිරීමේ භාවිතාවට වඩා වැඩිය.												
44. S අඩිඟ පොසිල ඉන්ධින දැනුගේදී මුද්‍රා වන SO_2 වායුව වායුගේදීදී SO_3 ඔවට ඔක්සිජනර්ජය විමෝ සිෂ්‍යාචාර්‍ය N_2O_4 වායුව මින්න් වැඩි කෙටි.	SO_2 , SO_3 ඔවට පත්වන ප්‍රතික්‍රියාවේදී NO_2 සම්පාදික උග්‍රීත්‍යාලීය ප්‍රදානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.												
45. තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් කළ විට පද්ධිතියේ සම්බුද්‍යා ලැංඡය වෙනස් නොවේ.	තියන පර්මාවේදී $\text{A}(\text{g}) + 2 \text{B}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{C}(\text{g})$ ගෙ සම්බුද්‍යා සංවිධ පද්ධිතියට ත්‍රේක්‍රිය විස් විස් කළ විට පද්ධිතියේ A, B හා C ගෙ වායුවල ආංශික ඒකින වෙනස් වේ.												

පළමු වගක්සය	දෙවන වගක්සය
46. $C_2H_5COOCH_3$ සහ $HCHO$ යන සංයෝග CH_3MgBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ රීට උගෙන් විනිශ්චත වෙන්තර පදනා ගැනීමට තුළ. $ZnCl_2$ / සා. HCl හා එම සමඟ සංඝ්ජික ආලේතාවයක් ඉඩා දෙයි.	තුළ. $ZnCl_2$ / සා. HCl හා එම සමඟ සංඝ්ජික ආලේතාවයක් ඉඩා දෙයි.
47. සියලුම මුදුද්‍රිත සම්මත උත්පාදන වින්තැල්පිය තුන ය ගේ සැලකනු ලැබේ.	මුදුද්‍රිත අසංයෝගිකව ඇති සාම අවස්ථාවකම ඒවායේ උත්පාදන වින්තැල්පි තුන ය චේ.
48. පටිල කෝෂය හා එම සැලකන් නිස්පාදන ක්‍රියාවලියට මාධ්‍ය පැමිණේ.	වර්ණීය පටිල ය තරනා අනායන ප්‍රවීතාරා තොමේ.
49. $Cl - Cl$ හි බින්ධන වින්තැල්පියට විඩා $F - F$ හි බින්ධන වින්තැල්පිය විඩා චේ.	Cl වලට විඩා F වල විදුන්ස්සාකාවය අධිකයි.
50. $CH_2 = CH - CH_2Br$ තන් ලෝවර තියුක්ලියෝරිටික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා සිදු කිරීමට විඩා තැඹුරුකාවයක් දක්වයි.	$CH_2 = CH - CH_2Br$ ප්‍රතික්‍රියා ආල්ඩ් පේල්යිඩියක්.

බස්නාහිර පළාත් ආධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
මෝල් මාකාණක කළඩිත් තිශ්‍යාකකාම්
Department of Education - Western Province

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය
කළඩිප් පොතුත් තරාතරප් පත්තිර (ඉයර් තරප්) පරිශෑස - 2021
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination

ගේරීය තරම් Grade	1	විෂය Subject	රසායන විද්‍යාව Chemistry	පත්‍රය විශාලතාව Paper	2	ඒය මැණිත්ත්වය Hours	3
------------------------	---	-----------------	-----------------------------	-----------------------------	---	---------------------------	---

නම /Name :.....

A කොටස

සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා මෙම පත්‍රයෙහිම පිළිතුරු සපයන්න.

(1)a පහත දී ඇති ප්‍රහේද ඉදිරියේ සඳහන් ගණය ආරෝහණය වන අයුරින් නැවත ලියා දක්වන්න

(i) S, S^2-, Cl, Cl^- , (පරමාණුක හා අයනික අරය)

.....

(ii) NO_2, NO_2^-, NO_3^- (O විද්‍යුත් සාර්ථකාවය)

.....

(iii) $NSF, H_3O^+, COCl_2, XeF_4$ (මධ්‍ය පරමාණුව වටා බන්ධන කේෂය)

.....

(iv) $NaCl, LiBr, KF, LiI$ (ද්‍රව්‍ය කාලීන ප්‍රශ්නය)

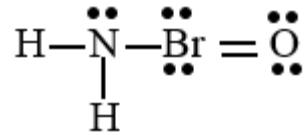
.....

(v) NO, NO_2, NO^+, NO_2^+ (N-O බන්ධන දීග)

.....

b (i) $SOBrF_2^+$ අයනයේ ලුණිස් වූහය ඇද දක්වන්න

(ii) NH_2BrO අණුව සඳහාවන ලුවිස් වූහය පහත ආකාර වේ

ಶೇ ಸದ್ಗು ಪ್ರವರ್ತಿಯ ಹೈಕಿ ವೆನಾಕ್ ಸಮಿಪ್ರಯ್ಯಕ್ತ ವಸ್ತು ಆಕಾರ 3ಕ್ ಆಡ ದ್ಯುವನ್ನನ

(iii) පහත සඳහන් ලුවිස් තිත් ඉරි ව්‍යුහය සහ එහි ලේඛල් කරන ලද සැකිල්ල පදනම් කර කරගෙන දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

	N ₁	C ₂	S ₄	O ₅
මුහුමිකරණය				
ඉලෙක්ට්‍රොන යුගල ජ්‍යාමිතිය				
හැඩය				
බන්ධන කෝණය				

(iv) ඉහත ලුවිස් ව්‍යුහය මත පදනම්ව පහත සඳහන් බන්ධන සැසීම සඳහා සහ සහභාගි වන පරමාණුක හෝ මූලුම කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

(i) H - N₁ (සිග්මා බන්ධනය) H ..... N₁.....

(i) N₁ - C₂ (සිර්මා බන්ධනය) N₁ ..... C₂.....

(i) $C_2 - C_3$ (நீண்ட விரைவு) $C_2 \dots$ $C_3 \dots$

(i) $\text{S}_4 - \text{O}$ (ஒரே என்றைய) Cl_4 .....   O .....

1c (i) NaCl හි අයනික ප්‍රතිගතය නිර්ණය සඳහා සෝඩියම් හා ක්ලෝරීන් හි සංයුරුතා කවච වල වියුත්ම ඉලෙක්ට්‍රොන සහිත කාක්ෂික අතිව්‍යාදනය මගින් X නම් එකක අංශුව සාදන බව උපකළේපනය කරන ලදී

$$\text{Na පරමාණු අරය } r_{\text{Na}} = 225.9 \text{ pm}$$

$$\text{පරමාණු අරය } r_{\text{Cl}} = 175.0 \text{ pm}$$

$$\text{Cl විද්‍යුත් සැණකාවය } x_{\text{Cl}} = 3.0$$

$$\text{Na විද්‍යුත් සැණකාවය } x_{\text{Na}} = 0.9$$

$$\text{ඉලෙක්ට්‍රොනයේ ආරෝපණය} = 1.6 * 10^{-19} \text{ C} \quad X \text{ අංශුවේ ද්විදුෂු සූර්ණය} 4.8 * 10^{-29} \text{ Cm}$$

NaCl හි අන්තර් න්‍යාෂීක දුර (d) ලබා ගැනීම සඳහා පහත ප්‍රකාශනය උපයෝගී කරග ගත හැක

$$d_{\text{NaCl}} = r_{\text{Na}} + r_{\text{Cl}} - C (x_{\text{Cl}} - x_{\text{Na}})$$

$$C = 9 \text{ pm}$$

(I) X තුළ පවතින සිග්මා බන්ධන වර්ගය හඳුනා ගැනීමට යොදා ගන්නා නම කුමක්ද

(II) X අංශුව තුළ භාගික ආරෝපණ ස්ථානගත්වේ ඇත්තේ කෙසේදියී නිරුපණය කරන්න

(III) X අංශුවක් තුළ ද්විදුෂු සූර්ණය ගණනය කිරීමට හාවිතා කරන සම්කරණය ලියා එහි දිගාව පෙන්වුම් කරන්න

(IV) ඉහත දැන්ත උපයෝගී කරගෙන කරගනීමින් X අංශුවේ අංශුවේ අන්තර් න්‍යාෂීක දුර ගණනය කරන්න

(V) NaCl හි අයනික ප්‍රතිගතය ගණනය කරන්න

2) (a) Z යනු ආවර්තිකා වගුවේ s ගොනුවේ මූලදුච්‍යයකි.

- Z හි හයිබුෂක්සයිඩය P හා Q යන එල ලබා දෙමින් තාප වියෝගනය වේ.
- Z හි නයිට්‍රෝටය P, X හා Y යන එල ලබා දෙමින් තාප වියෝගනය වේ. Y ආවර්ණ වායුවකි.
- P සහය පහන්සීල පරීක්ෂාවට ලක්කළ විට තැකිලිරතු පාට දැල්ලක් ඇති විය.

(i) Z, P, Q, X හා Y හි රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.

Z

P

Q

X

Y

(ii) P ජලයට එක් කළ විට ලද දාවන කළාපයේ කොටසක් තුළින් SO_2 වායුව බුඩුලනය කළ විට, අවකෝෂ්පයක් ලැබුණු අතර, තව දුරටත් SO_2 බුඩුලනය කළ විට එම අවකෝෂ්පය දිය විය.

ඉහත ක්‍රියා පටිපාටිය තුළ සිදු වූ ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින් රසායනික සම්කරණ ලියන්න.
සැයු. භෞතික තත්ත්ව සඳහන් කරන්න.

.....
.....

(iii) ඉහත X හි පිඩිනය වැඩි කරන විට, X ද්වී ආවයවීකරණය වී X_2 සාදයි.

X_2 හි ලුවිස් ව්‍යුහය අදින්න.

(iv) ආවර්තිකා වගුවේ Z පිහිටන ආවර්තයේ Z ට පෙර ඇති මූලදුච්‍යය A ය. A හි නයිට්‍රෝටය හෝ Z හි නයිට්‍රෝටය අතරින් වඩා තාප ස්ථායි වන්නේ කුමක් දැයි හේතු දක්වමින් සඳහන් කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(b) පහත සඳහන් එක් එක් ආවස්ථාව සඳහා තුළින් රසායනික සම්කරණ ලියන්න.

(i) NH_3 ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියාකරන ආවස්ථාවක්

.....

(ii) NH_3 ඔක්සිභාරකයක් ලෙස ක්‍රියාකරන ආවස්ථාවක්

.....

(iii) NH_4NO_3 හි තාප වියෝගනය

.....

(iv) SO_2 මක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියාකරන අවස්ථාවක්

.....

- (c) (i) පහත I සිට VI දක්වා ප්‍රතික්‍රියාවල අදාළ නිරීක්ෂණය හා ගැලපෙන පරිදි දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් සූදුසු දාවණයක් බැහිත් තෝරාගෙන අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.
- සැසු. එක් දාවණයක් පමණක් අවස්ථා එකකට වඩා භාවිත වේ.

දාවණ ලැයිස්තුව : KI , KOH , CuSO_4 , HNO_3 , $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$

		නිරීක්ෂණ
I	$\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
II	$\text{KI}(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
III	$\text{Mg}(\text{NO}_3)_2(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
IV	$\text{CH}_3\text{COOAg}(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
V	$\text{KIO}_3(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
VI	$\text{Na}_2\text{S}(\text{aq}) +$	<input type="text"/>
		A (ලා කහ අවලම්බනය) + B (වායුව)
		C (අවක්ෂේපය) + D (කහදුමුරු දාවණය)
		E (සූදු අවක්ෂේපය)
		F (සූදු අවක්ෂේපය) මෙය දාවණය තුළ කල් යාමේ දී කළ අවක්ෂේපයක් වන G සාදයි.
		H (කහදුමුරු දාවණය)
		I (වායුව) මෙය H^+ , KMnO_4 දාවණය කොළ පැහැයට හරවයි.

- (ii) A සිට I දක්වා සංසටකවල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.

A	<input type="text"/>	B	<input type="text"/>	C	<input type="text"/>	D	<input type="text"/>	E	<input type="text"/>
F	<input type="text"/>	G	<input type="text"/>	H	<input type="text"/>	I	<input type="text"/>		

- (iii) ඉහත II ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

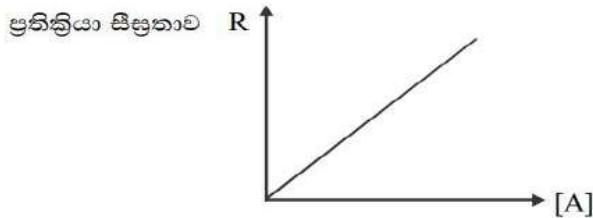
.....

- (iv) ඉහත VI හි සඳහන් I වායුව සහ H^+ , $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

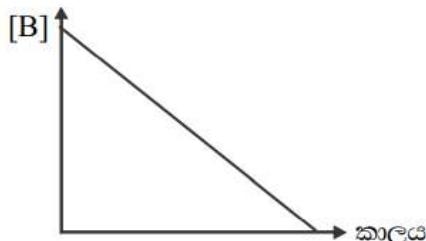
.....

03. (a) $\text{C}_4\text{H}_9\text{Cl}$ - A හා මධ්‍යසාරීය KCN - B අතර ප්‍රතික්‍රියාව සැලකීමේදී,
 A හා B , C හා D ලබාදෙන ලෙස ප්‍රතික්‍රියාව ලිවිය හැක.
 $A + B \rightarrow C + D$

අනිදි A(aq) හාන්දණය වැඩි කරමින් ප්‍රතික්‍රියා සිපුතාව අධ්‍යයනය කළ විට පහත ප්‍රස්ථාරයේ පරිදි විය.

B හි ආරම්භක සාන්දණය, කාලය සමග විවෘතය ප්‍රස්ථාර ගත කළ විට පහත පරිදි විය.

- (i) මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා දිසුතා ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න. එක් එක් පද නදුන්වා දෙන්න.

.....
 .....
 .....

- (ii) A හා B පෙළ අගය තිගමනය කරන්න.

එළ සඳහා සූදුසු තර්කයක් සඳහන් කරන්න.

.....
 .....
 .....

- (iii) මේ අනුව ප්‍රතික්‍රියා සිපුතාව සඳහා තිවැරදි ප්‍රකාශනය ලියා දක්වන්න.

.....
 .....

- (iv) A ප්‍රතික්‍රියක සාන්දණය ප්‍රතික්‍රියක මිශ්‍ර කිරීමෙන් පසු කාලය සමග විවෘතය පහත ප්‍රස්ථාරයේ ඇද දක්වන්න.

(v) මේ අනුව, C_4H_9Cl හි ව්‍යුහ සූත්‍රය කුමක්ද?

මධ්‍යගේ තර්කනය සඳහන් කරන්න.

.....
.....
.....

(vi) ඔබ ඉදිරිපත් කරන ව්‍යුහ සූත්‍රය මත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ලියා දක්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(b) $Ca(OH)_2(s)$ ජලය තුළ ද්‍රව්‍යය වී සංතාප්ත ද්‍රව්‍යයක් සාදා ගනී.

(i) $Ca(OH)_2(s)$ ජලය තුළ ද්‍රව්‍යය වී ඇති කරන සමතුලිතය සඳහා තුළිත සම්කරණයක් ලියා දක්වන්න.

.....
.....

(ii) එම සමතුලිතය සඳහා ද්‍රව්‍යතා ගුණීතය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න.

.....
.....

(iii) සමතුලිත පද්ධතියේ OH^- සාන්දුණය, $x \text{ mol dm}^{-3}$ නම්, ද්‍රව්‍යතා ගුණීතය x ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න.

.....
.....
.....
.....

(iv) $Ca(OH)_2(s)$ සංතාප්ත ජලය ද්‍රව්‍යයක 100.00 ml වෙන්කර, 0.1 mol dm^{-3} HCl හා අනුමාපනයේදී බියුරටි පායාකය 10.00 ml නම් $Ca(OH)_2(s)$ ද්‍රව්‍යතා ගුණීතය එම උෂ්ණත්වයේදී ගණනය කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(4). (a). A හා B යනු $C_5H_{10}O_2$ අනුක සූත්‍රය සහිත සංයෝග 2 කි. මෙය ආම්ලික ජලවීමේදී යෙන් A හා B මගින් එක ම එලය ද තවත් C හා D නම් එල 2 ක්ද ලැබේ. A මගින් C ද B මගින් D ද ලැබේ. C හා D වලට ලුකස් ප්‍රතිකාරකය යොදු විට D මගින් මිනින්තු කිහිපයකින් අවිලතාවය ලබාදෙයි. C හා D හි අනුක සූත්‍රය සමාන වේ.

i. A,B,C,D හුදුනාගෙන පහත කොටු තුළ ලියන්න

A

B

C

D

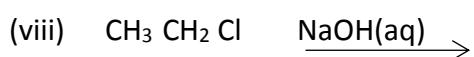
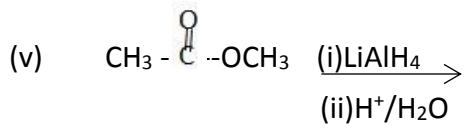
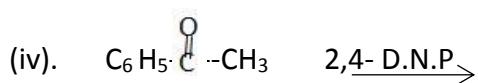
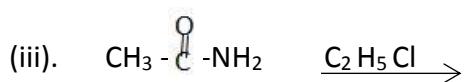
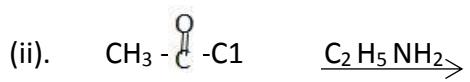
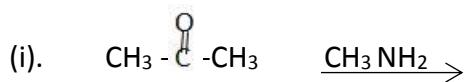
ii. A හි IUPAC නාමය ලියන්න.

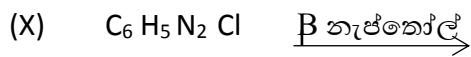
.....
iii. C හා D හුදුනා ගැනීම සඳහා ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රමය හැර වෙනත් ක්‍රමයක් ලියන්න.

.....
.....
.....
.....

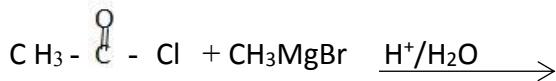
iv. C මගින් අවම පියවර ගණනක් යොදා ගෙන තෘතීයික ඇල්කොහොලයක් සාදන ආකාරය දක්වන්න. (CH_3MgBr හා අනෙකුත් ප්‍රතිකාරක සපයා ඇත)

(b) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාවල දී ලැබෙන එල ලියන්න. ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි නම (X) ලකුණ යොදන්න.

(c) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාව ඇසුරින් අසා ඇති ප්‍රය්‍රිත්වලට පිළිතුරු සපයන්න

(i) ප්‍රතික්‍රියාවේ වර්ගය

(ii) ඉලෙක්ට්‍රොජයිලය / නියුක්ලීයෝජයිලය

(iii) අවසන් එලය

වයෝගී ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
මෙහේ මාකාණ්ඩු කළ බිත්තු තිශ්‍යෙක කළ බිත්තු
Department of Education - Western Province

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය
කළඹිප් පොතුත් තරාතුරුප් පත්තිර (ඉයර් තරුප්) පාරිජ්‍ය - 2021
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination

ගෛණීය තරුම Grade	13	විෂයය ඉටුම Subject	රසායන විද්‍යාව Chemistry	පත්‍රය විෂයාත්තාව Paper	2	පැය යොත්ත්‍යාවම් Hours	3
------------------------	----	--------------------------	-----------------------------	-------------------------------	---	------------------------------	---

නම /Name :.....

B කොටස

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිබුරු සපයන්න.

5a (i) ප්‍රතික්‍රියාවක තාප විපරයාසය හා එන්තැල්පි විපරයාසය අතර සම්බන්ධය ප්‍රකාශ කරන්න

(ii) සංවෘත දාඩ බෙඳුනක තබා ඇති දව එතනෝල් 3.68g වැඩිපුර ඔක්සිජන් තුළ විදුත් පුළුග ආධාරයෙන් පුරුණ දහනය නිසා පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය 15°C වලින් ඉහළ යයි (පද්ධතියේ තාප ධාරිතාව 8kJK^{-1} වේ)

- (I) දව එතනෝල් දහනය සඳහා තුළින රසායනික සමීකරණය ලියා දක්වන්න
- (II) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තාප විපරයාසය දී ඇති දත්ත ඇසුරින් ගණනය කරන්න
- (III) එතනෝල් සම්මත දහන එන්තැල්පිය -1400kJmol^{-1} වේ වේ

එය ඉහත ලබාගත් අගයට සමාන හෝ අසමාන වීමට එකිනෙකට වෙනස් හේතු දෙකක් සඳහන් කරන්න

(iii) ජලය හා කාබන්ඩයොක්සයිඩ් එකිනෙක ප්‍රතික්‍රියාකර එතනෝල් නිපදවා ගැනීම ප්‍රායෝගික නොවන බව පහත තාප රසායනික දත්ත ඇසුරින් සිදුකරන උච්ච ගණනයක් මගින් පැහැදිලි කරන්න

	$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH(l)}$	$\text{CO}_2(\text{g})$	$\text{H}_2\text{O(l)}$	$\text{O}_2(\text{l})$
සම්මත එන්ටොලි විපරයාසය ($\text{Jmol}^{-1}\text{K}^{-1}$)	+160	+215	+70	+200

5b

- (i) T උෂ්ණත්වයේදී පරිමාව 5 dm^3 වූ දාඩ සංචාත බලුනක අඩංගු කළ $\text{NH}_4\text{NO}_3(\text{s})$, 50g වියෝශනය වෙතින් පහත සමතුලිතය ඇතිවූ අතර එහිදී වායු කළාපයේ පිඩිනය $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය N=14, H=1 O=16

$$\text{T උෂ්ණත්වයේදී } RT = 2.5 \times 10^3 \text{ J mol}^{-1}$$

- (I) $\text{NH}_4\text{NO}_3(\text{s})$ හි පිළුවූ ස්කන්ධ හානිය කොපමණද
- (II) පද්ධතිය සඳහා T උෂ්ණත්වයේදී සමතුලිතකා තියතයන් K_p, K_c ගණනය කරන්න
- (ii) උෂ්ණත්වයේදී 5 dm^3 බලුන තුළ ඉහත $\text{NH}_4\text{NO}_3(\text{s})$, ප්‍රමාණය සමග $\text{N}_2\text{O}(\text{g}), \text{H}_2\text{O}(\text{g})$ 0.1mol බැඟින් අඩංගු කළවිට $\text{NH}_4\text{NO}_3(\text{s})$ ස්කන්ධය කෙසේ වෙනස් වේ දැයි උචිත ගණනයක් මගින් දක්වන්න
- එහිදී කාලය සමග එක එක සංරචකයේ සාන්දුනය වෙනස් වීම දළ ප්‍රස්ථාරයක දක්වන්න
- (iii) ඉහත (i)හි පද්ධතිය උෂ්ණත්වය $2T$ දක්වා නැංවු විට ඉහත 1 සමතුලිතයට අමතරව සැදෙන $\text{N}_2\text{O}(\text{g})$ විසටනය වෙතින් පහත 2 සමතුලිතය ද ඇති කරයි

එහිදී බලුන තුළ ඉතිරිව තිබූ සහ ස්කන්ධය 34g වූ අතර සමතුලිත වායුමය පද්ධතියේ පිඩිනය

$6.5 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය. මෙම උෂ්ණත්වයේදී ඉහත 1 හා 2 සමතුලිත සඳහා K_p අගයන් ලබා ගන්න

06. (a) $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ CH}_3\text{-COOH(aq)}$ දාවණයක T ${}^{\circ}\text{C}$ උෂ්ණත්වයේදී pH අගය මැන්න විට, pH = 3 විය.

- (i) $T {}^{\circ}\text{C}$ වලදී දුබල අම්ල විසටන තියතය කොපමණද?
- (ii) $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ CH}_3\text{COOH}$ 25.00 ml අනුමාපන ජ්ලාස්කුවකට ගෙන, $0.05 \text{ mol dm}^{-3} \text{ Ca(O)}_2(\text{aq})$ මගින් අනුමාපනය කරන ලදී. $\text{Ca(O)}_2(\text{aq})$ ද්‍රව්‍ය

12.5 ml

25.0 ml

37.5 ml

50.0 ml   යොදාන විට, ද්‍රව්‍යයේ pH අගයන් ගණනය කරන්න.

ඒ අනුව බියුරටි පායාංක අගයන්ට අනුරුදීව, pH අගයන් ප්‍රස්ථාර ගන්වා දළ pH වකුය ඇද දක්වන්න.

- (iii) Methyl orange pH පරාසය 3.0 - 4.7

Phenolphthalein, pH පරාසය 8.0 - 9.8

යන ද්‍රාගක අතරින් මෙම අනුමාපන ක්‍රියාවලියට සුදුසු ද්‍රාගකය හඳුනාගන්න.

- (iv) ඉහත ආරම්භක $\text{CH}_3\text{-COOH}$ ද්‍රව්‍ය 40.00 ml හා $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ NaOH}$ ද්‍රව්‍යයක් ඔබට ලබාදී ඇත. මෙම ද්‍රව්‍ය යොදාගතිමින් pH = 4 වූ ද්‍රව්‍යයක් තනා ගන්නා ආකාරය විස්තර කරන්න.

- (iv) ඉහත ආරම්භක $\text{CH}_3\text{-COOH}$ ද්‍රව්‍ය 40.00 ml හා $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ NaOH}$ ද්‍රව්‍යයක් ඔබට ලබාදී ඇත. මෙම ද්‍රව්‍ය යොදාගතිමින් pH = 4 වූ ද්‍රව්‍යයක් තනා ගන්නා ආකාරය විස්තර කරන්න.

(b) Ethane diamine (E. D. A.) යනු ද්වී ආම්ලික දුබල හේමයකි.

එය ජලය තුළ මෙන්ම CCl_4 තුළ ද කාමර උෂ්ණත්වයේදී එකම අණුක ආකාරයට දුවණය වේ.

E. D. A. 0.1 mol dm^{-3} ජලය දුවන 100.00 ml සමඟ $\text{CCl}_4(l)$ 100.00 ml මිශ්‍ර කර සමතුලිත වීමට සඳහ්වන ලදී. සමතුලිත විට ජලය කළාපයට ගිල්චු පිපෙටිටුවක් මගින්, 25.00 ml කිසිදු අවහිරතාවයකින් තොරව අනුමාපන ප්ලාස්කුවට ගෙන, 0.1 mol dm^{-3} , HCl මගින් අනුමාපනය කළ විට, බියුරු පායාංකය 10.00 ml විය.

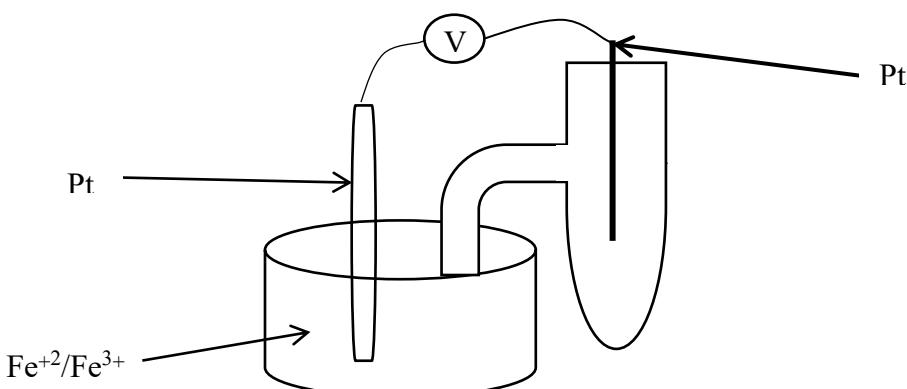
(i) CCl_4 හා ජලය අතර, E. D. A. හි ව්‍යාප්ති සංග්‍රහකය සොයන්න.

(ii) මෙහිදී ජලය කළාප 25.00 ml වෙනුවට, කාබනික කළාප 25.00 ml ලබාගෙන, ඉහත HCl හා අනුමාපනය කළේ නම්, බියුරු පායාංක කොපම්න විය යුතුද?

(c) CCl_4 හා CHCl_3 සම මුළුලික මිශ්‍රණයක් සාදාගෙන පවතී. $\text{CCl}_4(aq)$ හි සංතාප්ත වාෂ්ප පිඩිනය $6 \times 10^4 \text{ Nm}^{-2}$ ද CHCl_3 හි සංතාප්ත වාෂ්ප පිඩිනය $8 \times 10^4 \text{ Nm}^{-2}$ ද වේ නම්, එය පළමුවර හායික ආසවනයට ලක්කර, සනීහවනයෙන් ලැබුණු වාෂ්පය දෙවන වර ආසවනයට ලක්කළ විට, ලැබෙන වාෂ්පයේ සංයුතිය ලබාගන්න.

(7) (a) (i) කෝෂයක විද්‍යුත්ගාමක බලය කෙරෙහි බලපාන සාධක 4 ක් ලියන්න.

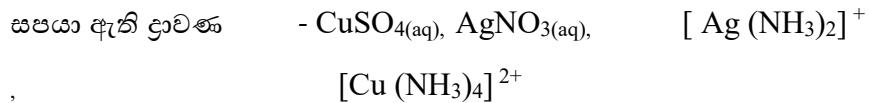
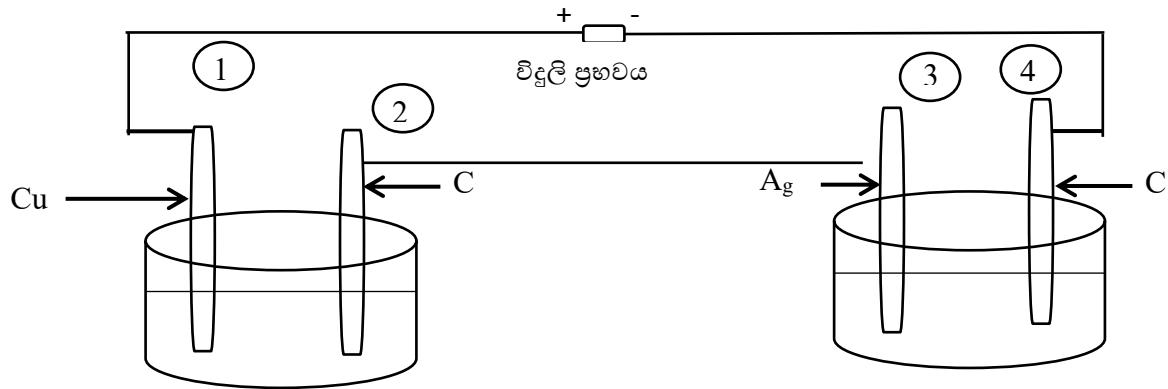
(ii) කැලමෝල් ඉලෙක්ට්‍රොෂ්‍ය හා $\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}^{3+}$ ඉලෙක්ට්‍රොෂ්‍ය සම්බන්ධ කර සාදා ඇති කෝෂය සලකන්න.

- I. ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- II. කැනෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- III. කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- IV. 298 K දී කෝෂයේ විහාරය E°_{cell} ගණනය කරන්න.
- V. කෝෂය IUPAC අංකනයෙන් දක්වන්න.

$$(E^\circ_{\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}} = +0.77 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{HgCl}_2(0)/\text{Hg}(0)} = +0.27 \text{ V})$$

(iii) ගේණිගත ලෙස සම්බන්ධ කළ විද්‍යුත් විවිධේදන කෝජ දෙකක් පහත පරිදි එක ම විද්‍යුත් ප්‍රහවයකට සම්බන්ධ කර ඇත.

- I. C කුරු දෙක මත සියුම් ආලේපනයක් ලබා ගැනීමට සුදුසු දාවණ දෙක තෝරන්න.
- II. එම නේරිමට හේතුව ලියන්න.
- III. (4) ලෙස සඳහන් කාබන් කුරු මත $\text{Cu} 2g$ ක් තැන්පත් කළ යුතු ව ඇත. මේ සඳහා 2A ධාරාවක් යැඩු විට ඒ සඳහා ගතවන කාලය සොයන්න.
- IV. (1), (2), (3), (4) ඉලෙක්ට්‍රෝඩ් අසල සිදුවන ප්‍රතිත්‍යා සඳහා සමිකරණ ලියන්න.

$$\text{IF} = 96500 \text{ C, Cu} - 63.5$$

(b) A,B,C සංගත සංයෝග වේ. ඒවාට අෂ්ටතලිය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. A,B,C තුළ M හි කැටායනය N, H,X (හැලුණයක්) අඩංගු වේ.

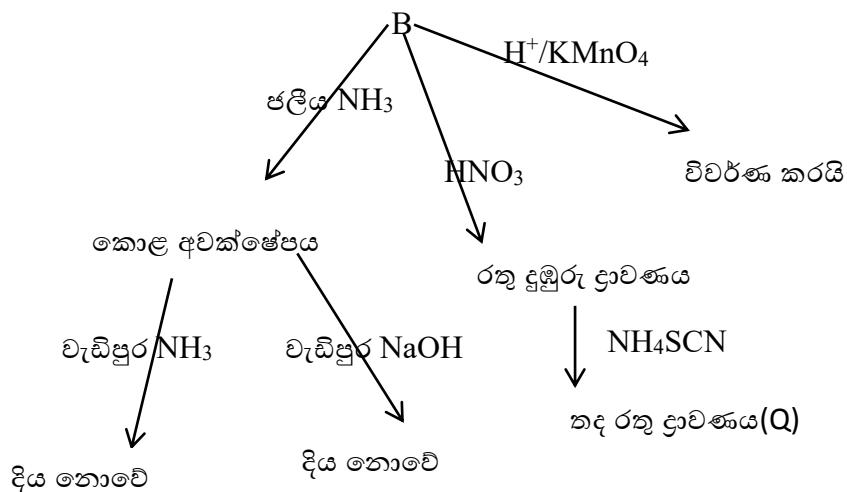
A,B,C ජලිය දාවණ තුළින් Cl_2 වායුව යවා CCl_4 යෙදු විට පහත නිරික්ෂණ ඇතිවිය.

- ❖ B වලදී තැංකිලි පැහැති ගෝලිකාවක්ද C වල දී දම්පැහැති ගෝලිකාවක් ද ලැබුණි.
- ❖ A වලට AgNO_3 යෙදු විට අවක්ෂේපයක් නොලැබුණි. A,B,C තුළ $\text{Cl}, \text{Br}, \text{I}$ යන හැලුණන අඩංගු වේ.
- ❖ A,B,C 1:1:1 අනුපාතයෙන් ගෙන AgNO_3 යෙදු විට B හා C වල දී AgX 1:2 අනුපාතයෙන් ලැබේ.
- ❖ එක් සංයෝගයක් තුළ අවම වශයෙන් උදාහිත කාණ්ඩ 4 ක් ඇත. M වල ජලිය දාවණය රෝස පැහැවන අතර, එයට සාන්ද HCl යෙදු විට තිල් පැහැති දාවණයක් ලබාදේ.

❖ එක් සංයෝගයක ඇත්තේ එක් හැලුපන වර්ගයක් පමණි.

- I. A,B,C හි ව්‍යුහ දෙන්න.
- II. B හා C වල ලෝහ අයනය හා සංගත වී නොමැති අයන ඇතිනම් ඒවා හඳුනාගැනීම සඳහා ඉහත සඳහන් නොවන පරික්ෂණයක් දෙන්න.
- III. M හි ජලීය ආචාරයට සාන්දු HCl යෙදු විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළිත රසායනික සමිකරණ ලියන්න

(ii) A නම් අන්තරික ලෝහය ජලීය මාධ්‍යයේ දී B නම් සංකීරණ අයනය සාදයි. $[A(H_2O)_m]^{n+}$ සූත්‍රය ඇත. මෙය පහත ප්‍රතික්‍රියාවලට භාජනය වේ.

- (i) A ලෝහය හඳුනාගන්න.
  - (ii) B අඩංගු සංකීරණ අයනයේ සූත්‍රය ලියන්න.
  - (iii) m හා n සඳහා අගය දෙන්න.
  - (iv) P හා Q හි ව්‍යුහය දෙන්න
- B හා P හි IUPAC නම් ලියන්න

C කොටස - රචනා

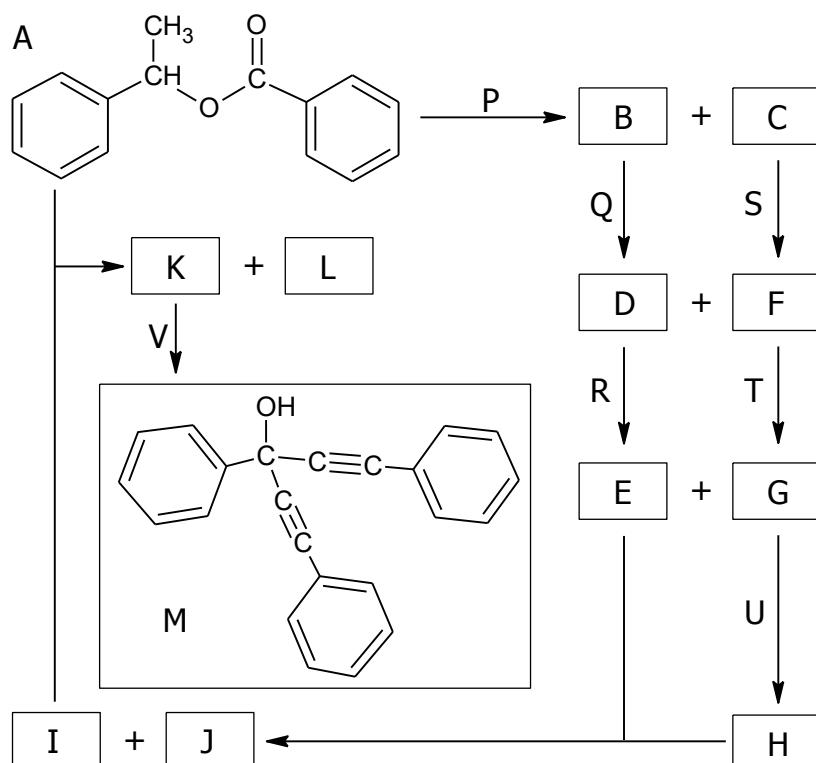
පුර්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- 8) (a) එක ම ආරම්භක කාබනික සංයෝගය ලෙස A භාවිත කර M සංයෝගය සංශලේෂණය කිරීම සඳහා ප්‍රතික්‍රියා අනුකූලයක් පහත දී ඇත.

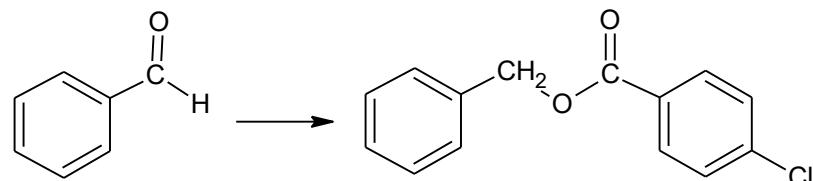
ප්‍රතිඵියා අනුකමය තුළ දී සැදෙන B, C, D, E, F, G, H, I, J, K සහ L යන සංයෝගවල ව්‍යුහ ඇදීමෙන් සහ මේ සඳහා භාවිත කළ යුතු ප්‍රතිකාරක වන P, Q, R, S, T, U සහ V පහත ප්‍රතිකාරක ලයිස්තුවේ දී ඇති ඒවායින් පමණක් තෝරාගෙන දිවීමෙන් ද මෙම ප්‍රතිඵියා අනුකමය සම්පූර්ණ කරන්න.

J සහ L මෙම ප්‍රතික්‍රියා අනුකූලය කුළ දී සැදෙන කාලනීක අතුරුල්ල දෙකකි.

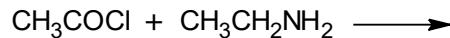
ප්‍රතිකාරක ලයිස්තුව :

- (b) දී ඇති සංයෝගය එක ම ආරම්භක කාලනික සංයෝගය ලෙස භාවිත කර, පහත දැක්වෙන පරිවර්තනය හතකට තොවුනු වේ පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදුකරන්නේ කෙසේදියි දැක්වන්න.

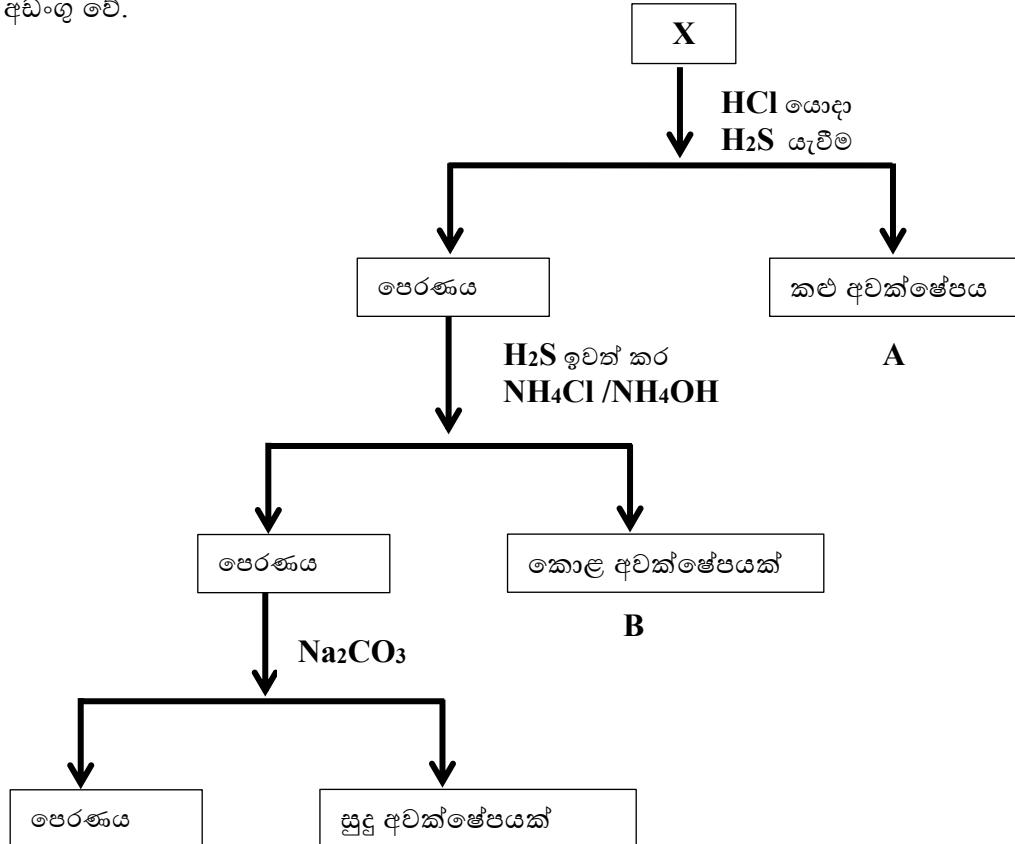

(c) (i) ethanoyl chloride හා NaOH අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ඔබේ දැනුම භාවිත කර, පහත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යාන්ත්‍රණය ලියන්න.

(ii) ඉහත (i) ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ලද ප්‍රධාන කාබනික එලය ලබා ගැනීම සඳහා, ඉහත (i) හි භාවිත කළ ප්‍රතික්‍රියක යුගලය වෙනුවට CH_3CONH_2 සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$ යන ප්‍රතික්‍රියක යුගලය යොදාගත හැකි / නොහැකි දැයි පැහැදිලි කරන්න.

(9). X යනු කැටායන හතරකින් සමන්විත ජලිය දාවණයකි. X හි අඩංගු කැටායන හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත පරික්ෂණය සිදු කරන ලදී. X හි d ගොනුවේ, S ගොනුවේ අයන සහ අලෝෂ මගින් සැදෙන අයනයක් දැඩංගු වේ.

i. ආරම්භක දාවණයෙන් ස්වල්පය C ගෙ NaOH යෙදුවිට වායුවක් පිටවන අතර එම වායුව රතු ලිට්මස් තිල් පැහැ ගන්වයි.

ii. C ලෙස ලැබෙන සුදු පැහැති අවක්ෂේපය HCl ස්වල්පයක් යොදා දියකර බන්සන් දැල්ලකට යොමු කළ විට වර්ණයක් නොපෙන්වයි.

iii. A අවක්ෂේපය HCl තුළ දියකර NH_3 යෙදු විට තිල් අවක්ෂේපයක් ලැබෙන අතර, වැඩිපුර NH_3 හමුවේ දී එය දියවී තද තිල් දාවණයක් ලබාදෙයි.

(i). කැටායන හතර හඳුනාගන්න

ii. හිදි සිදුවන සියලු ම ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළින රසායනික සමිකරණ ලියන්න.

(b) ඇනායන 3 ක් සහිත ජලීය දාවණයක් ගෙන පහත පරික්ෂණය සිදු කරන ලදී.

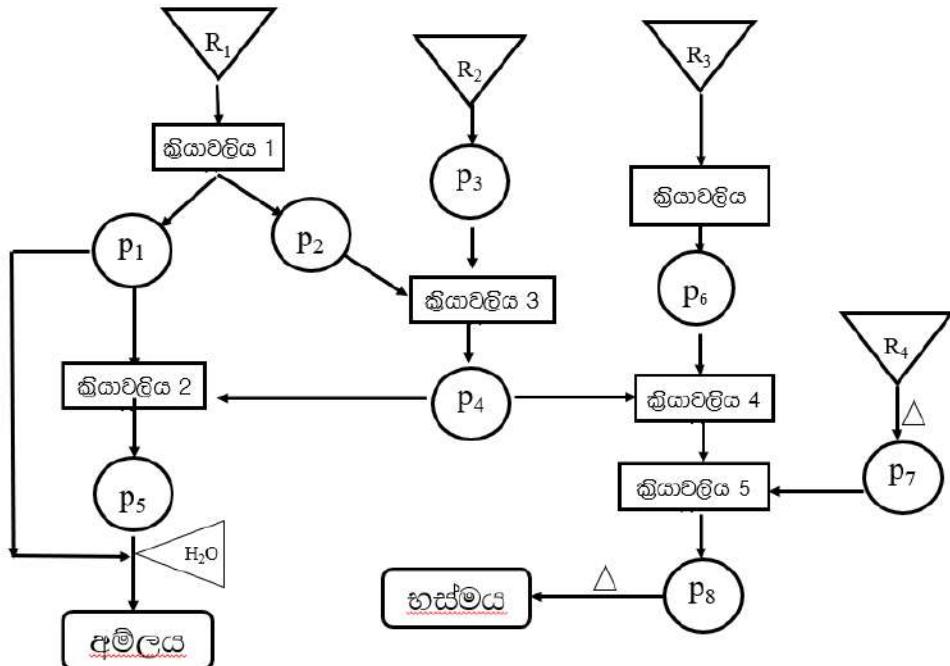
- ❖ තනුක අම්ලයක් යෙදු විට අවරණ වායුවක් පිට කරයි. දාවණය තුළ අවිලතාවයක් දේ. වායුව වර්ණවත් මල්පෙනි විවරණ කරයි.
- ❖ තවත් කොටසකට තනුක HNO_3 යොදා AgNO_3 යෙදු විට කහ පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබෙන අතර, එය තනුක NH_3 වල දිය නොවන අතර සාන්ද NH_3 තුළ දිය වේ.
- ❖ ආරම්භක මිශ්‍රණයේ කොටසකට Al කුඩා හා NaOH යොදා රත් කළ විට නෙස්ලර් ප්‍රශ්නකරකය සමග දුම්රු පැහැයක් ලබා දෙයි

- ඳාවණයේ අඩංගු ඇනායන භූතා ගන්න.
- දෙවන අවස්ථාව සඳහා තුළිත අයනික සම්කරණ ලියන්න.
- තෙවන අවස්ථාවේ අවක්ෂේපය NH_3 තුළ දිය විමට අදාළ සම්කරණය ලියන්න.

(c) Na_2SO_4 , Na_2SO_3 හා Na_2S අඩංගු මිශ්‍රණයකින් 5.28 g ගෙන ජලය 100 cm^3 ක දාවණය කරනු ලැබේ. එයට වැඩිපුර BaCl_2 යෙදු විට 4.5 g ක අවක්ෂේප මිශ්‍රණයක් ලැබුණි. එයට HNO_3 යෙදු විට 2.33 g ක් ඉතිරි විය. පෙරණය ගෙන එය 0.1 M KMnO_4 සමඟ අනුමාපනය කළවිට 40 cm^3 වැය විය.

- සියලු ම ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත සම්කරණ ලියන්න.
- සාම්පලයේ Na_2SO_3 හා Na_2S ස්කන්ධ ප්‍රතිගතය සොයන්න. ($\text{Ba} = 137$, $\text{S} = 32$, $\text{O} = 16$)

10) a. බොහෝ කර්මාන්ත සඳහා වැදගත්වන අම්ලයක් හා හ්‍රේමයක් තිපදවා ගැනීම ආසිත රසායනික කර්මාන්ත වලට අදාළ ත්‍රියාවලීන් හි සම්බන්ධය දැක්වෙන ගැලීම් සටහනක් පහත දැක්වේ

- (i) මෙහි අම්ලය හා හ්‍රෝමය හඳුනාගන්න
- (ii) ක්‍රියාවලීන් 1-5 දක්වා නම් කරන්න
- (iii) 1 සිට 5 දක්වා ක්‍රියාවලීන් ආසූත තුළිත රසායනික ප්‍රතික්‍රියා හා තත්ත්ව ලියන්න
- (iv) P₁සිට P₈ දක්වා එල හඳුනාගන්න

B සූර්යයා විසින් පිවිත්ව හා පරිසරයට හිතකර මෙන් ම අහිතකර විකිරණ තිකුත් කරයි. මේවා පාලීවියට ඇතුළ කර ගැනීමට / ඇතුළ වීම වැළැක්වීමට අදාළ යාන්ත්‍රණ පාලීවි වායුගෝලය සතුවේ.

- i. සූර්යයා තිකුත් කරන විකිරණ ආකාර 3 ක් ඒවායේ තරංග ආයාමය වැඩිවන අනුපිළිවෙළට ලියන්න.
- ii. ඉහත විකිරණ අතරින් හානිකර විකිරණ ආකාරයක් පාලීවියට ලෙස වීම වැළැක්වීම සිදු කරන ආකාරය තුළිත සම්කරණ උපයෝගී කර ගනිමින් පහදන්න.
- iii. වායුගෝලය මගින් ඉටු කරන ඉහත ස්වභාවික ආරක්ෂණ ක්‍රියාවලීය අඩංගු කරන කානිම රසායනික ද්‍රව්‍යක් ලෙස CFC හඳුනා ගෙන ඇත. CFC වල ඉහත බලපැම උචිත රසායනික සම්කරණ භාවිතා කරමින් පහදන්න.
- iv. CFC වෙනුවට හඳුන්වා දෙන ලද පහත විකල්ප වායුන් වල වාසි හා අවාසි එක බැඟින් සඳහන් කරන්න.

HCFC, HFC HFO

c) උදෑසන සිටම හොඳින් හිරු පායා තිබුන ද ජනාකිරණ නගරයේ මෝටර රථ රියදුරන්ට සවස් කාලයේ

මෝටර රථ ධාවනයට මාර්ගය පැහැදිලිව ද්‍රේශනය නොවේ.

- i. මෙම පාරිසරික ගැටළුව නම් කරන්න. එය හඳුනා ගැනීමට ආධාර වන නිරීක්ෂණ 2 ක් ලියන්න.
- ii. ඉහත අර්බුදය ඇති වීමට හේතුවන පාරිසරික හා මානව සාධක 2 ක බැඟින් සඳහන් කරන්න.
- iii. මෙම අර්බුදයට හේතුවන ප්‍රාථමික දූෂක 2 ක් හා එමගින් ඇතිවන ද්විතීයික දූෂක 2 ක් නම් කරන්න.
- iv. ඉහත 3 වන කොටසේ ප්‍රාථමික දූෂක මගින් ද්විතීය දූෂක ඇතිවීම උචිත තුළිත රසායනික සම්කරණ මගින් දක්වන්න.
- v. ද්විතීයික දූෂක තවදුරටත් ප්‍රතික්‍රියාවලට ලක්වෙමින් වායුගෝලයට තිද්දහස් කෙරෙන කාබනික එල 3 ක් ලියන්න.
- vi. ඉහත ඔබ සඳහන් කළ කාබනික එල මෙම පාරිසරික අර්බුදය ඇති කරන අයුරු සැකෙවින් පහදන්න.
- vii. මෙම පාරිසරික ගැටළුව නිසා වායුගෝලය තුළ ජනනය වන එක් එක් ප්‍රහේදය මගින් ඇති කරන අහිතකර බලපැමක් බැඟින් ලියන්න.